

**JIŘÍ
BŘEZINA**

**PRO
M
A
R
T
A**

motto

detektivka

Vzplanutí

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Jiří Březina
Vzplanutí – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

**JIŘÍ
BŘEZINA**

VZPLAŇUTÍ

Praha 2019

*Mým malým synkům,
bez kterých by tato kniha
vznikla daleko dřív.*

Prolog

Groteskní.

To slovo ho napadlo hned, jakmile překročil práh místnosti.

Bylo to děsivé, ale zároveň ho to přitahovalo natolik, že od toho nedokázal odvrátit zrak.

Nutilo ho to pokusit se dostat co nejbližší a prohlédnout si každíčký detail, přestože věděl, že k tomu slouží fotodokumentace, kterou už před hodinou pořídili chlapi z obvodní hlídky a před pár minutami mnohokrát a mnohem pečlivěji také policejní technik.

Uprostřed obývacího pokoje ležela hromada popela, ze které trčely dvě nohy. Až při podrobnějším zkoumání se v té šedočerné hmotě daly rozpoznat zbytky lebky, paží, žárem zpapírovaná žebra. Všechno to byl jenom popel, stíny a obrysy kostí.

Jen ty nohy byly netknuté. Začínaly nad kolenem, ohořelý pahýl stehenní kosti civěl z uškvařeného masa, ale koleno jako by od poškození zachránilo jakési silové pole. Na bledých lýtkách si mohl bystrý pozorovatel všimnout téměř půlcentimetrových černých chloupků – nešťastná majitelka nohou se zřejmě několik dní neholila. Ponožky byly jako nové.

Oheň v místnosti nezpůsobil téměř žádnou škodu. V koberci a parketách pod ostatky asi zůstane vypá-

lená díra, jinak se zařízení obýváku zachovalo bez újmy. Čalouněné křeslo, konferenční stolek, mobilní telefon i ovladač k televizi. Nábytková stěna, za sklem zaprášená sada broušeného skla. Na ničem nebyly patrné stopy ohně.

Jenom plastové stínidlo stropní lampy bylo zdeformované, jako kdyby se na něm vyřádil opilý designér. Tomáš si navlékl latexovou rukavici a stiskl vypínač na stěně. Žárovka uvězněná ve vrásách uškvařeného plastu se rozsvítila.

Část první

1

Tomáš Volf se přinutil odpoutat od té podívané. Otočil se na lidi, kteří se mačkali ve dveřích a na chodbě bytu. Uvědomil si, že ho celou tu dobu sledují.

Hlavně nespěchat.

Znovu si prošel poznámky, které si stihl načmárat do zápisníku.

„Takže to shrnu. Ráno nějaká sousedka zavolala hasiče, že tady od paní Semerádové,“ odolal nutkání se znovu ohlédnout a jen ukázal propiskou za své levé rameno, „... je cítit kouř. Hasiči se zkoušeli dozvonit, dobušit, nikdo se neozýval, takže vzali beranidlo a vnikli dovnitř. Je to tak?“

„Jasně,“ ozval se Pavel Kopecký, vyšetřovatel požárů, který tady zůstal za hasiče. „Chlapi našli tělo, který už jen doutnalo, dohasili kolem něj vodou, jinak s ničím nehýbali. A dál už jeli podle standardního postupu: velitel zásahu přes operační středisko požádal o příjezd vyšetřovatele požáru a o policii. Takže dorazila hlídka od vás z obvodu a po nich jsem se tu objevil i já.“

Tomáš se podíval na dva uniformované policisty, kteří stáli na chodbě. Vypadali pořád ještě trochu vyplašeně. Ostatně stejně jako my všichni tady, včetně Kopeckého, i když ten se to snaží zakrý-

vat, napadlo Tomáše. „Vy dva jste to tady zajistili, vyslechli tu sousedku...“

„Průšovou,“ doplnil jeden z policistů.

„Průšovou, jasně,“ kontroloval Tomáš své zápisky. „Udělal jste prvotní dokumentaci, fotky, zákresy, zavolali jste výjezd. A my jsme teď tady,“ dodal Tomáš a pohlédl na techniky, kteří mu však už dávno nevěnovali pozornost a vybalovali své objemné hliníkové kufry.

„Vy jste tu nověj, že jo,“ naklonil se k němu Kopecký. Přestože Tomáš měřil hodně přes sto osmdesát centimetrů, hasič ho převyšoval o půl hlavy.

Tomáš přikývl. „Můj první výjezd.“

„No, to jste si pro začátek vybral hezkej případ.“

Tomáš chtěl říct něco o tom, že mu spíš případ byl vybrán, ale spolkl to.

„Ale nebojte,“ Kopecký mu položil ruku na rameno. „Práci s tím mít nebudete, tohle nebude cizí zavinění. Jak tak na to koukám, uhořela od nedopalku, jak vidíte tady, musela být silná kuřačka,“ ukázal na přetékaající popelník na konferenčním stolku. Potom se jeho ukazovák přesunul k téměř prázdné lahvi, ležící vedle těla. „A ten rum v tom asi taky sehrál roli. Ovšem zatím je to jen jedna z verzí, to víte, no...“ Poslední slova zanikla v neuvěřitelně hlasitém vyzvánění Kopeckého telefonu.

„Aha, tak já tam jedu,“ rázně típnul hovor a pokynul Tomášovi. „Mám další případ, musím padat.“

„Počkejte, to to za vás nemůže vzít někdo jinej? Vždyť jste mi ještě nic neřekl...“, divil se Tomáš.

„Je nás málo, na každé okres jeden vyšetřova-

tel. Nedá se svítit. Ale nebojte, všechno dostanete ve zprávě.“

Tomáš se podíval na kolegy. Ti se bez něj chvíli obejdou. A rádi, zdá se. „Tak já vás aspoň vyprovodím k autu.“

§ § §

Hasič dupal po schodech jako lavina. Tomáš se s ním snažil držet krok.

„Jak je možný, že shořela jen ona, pane Kopecký? Vždyť ten obývák je skoro netknutej. Nemohlo se to stát jinak? Že někdo mrtvolu spálil na jiném místě a teprve potom nějak dopravil do bytu?“

Vyšetřovatel požárů na okamžik zastavil sestup a tázavě se na něj podíval. „Poslyšte, tohle byl váš první požár, že jo?“

Tomáš jen pokrčil rameny.

„Aha, takže byl,“ odfrknul si Kopecký. „Heleďte, každé požár je jinej. Záleží na spoustě proměnných, na dispozicích prostoru, na přístupu oxidačního činidla, přítomnosti akcelerátoru hoření. Zkrátka, klidně se může stát, že vám chytne postel a shoří na popel, zatímco byt zůstane celej.“

„Ale opačná varianta je častější, nebo ne?“ nechal se odbýt Tomáš.

„Jako že se oheň rozšíří? To je ten častější případ, to jo.“

Vyšli před činžák. Kopecký si to zamířil k červenému terénnímu autu s nápisem HASIČI, nonšalantně zaparkovanému na chodníku. Tomáš ho neopouštěl.

„Chcete mi říct, že tohle je pro vás běžnej případ?“

Kopecký pátral v kapsách po klíči. „Je to trochu neobvyklý, to jo,“ zamumlal směrem ke svým botám.

„V čem je to neobvyklý?“

„Jak jsem řekl, kouknu a vidím, že osamělá alkoholička uhořela od cigára.“

„To musela být nějaká silnější cigareta, ne? Asi bez filtru nebo co,“ neodpustil si Tomáš.

Kopecký po něm šlehl pohledem, ale neodpověděl. Nasedl do auta a nastartoval. Dveře ale ještě neza-vřel. Tomáš se o ně opřel rukou.

„Řekněte mi, jak se podle vás mohlo stát, že z ní zbyla hromádka popela.“

Pokrčení ramen. „Heleďte, já se na to podívám, nastuduju si zvláštní případy hoření osob. Přijdem na to. Dám vám vědět. Nashle.“

Tomáš ustoupil, aby měl teréňák volnou cestu. Kopecký ale ještě stáhnul okýnko. „Něco vám řeknu. Víte, co mě napadlo, když jsem ji tam uviděl? Že přesně takhle vypadá tělo spálený v kremační peci.“

§ § §

15. června 2008

Ty jo. Dneska je to přesně měsíc od maturity. Je fakt vtipný, že už si nepamatuju skoro nic z toho, co jsem se drtila. Jediný, co mi zůstane, je ten seznam knížek, který jsem si měla přečíst a nepřečetla, ale jednou si je

přečíst chci. Jenom teda netuším, jak to stihnu. Asi to budu střídat: jednu novou, jednu klasiku. Jednu českou, jednu světovou.

Tady v krámu se trochu číst dá. Za ten měsíc jsem přečetla 6 kousků, to je docela dobrý. Je to víc, než jsem stíhala na gymplu.

A pak že to není práce pro mě. Budu z těch knížek chytřejší než lidi, co chodí dělat do kanclu.

Jsem fakt spokojená. Jen mě malinko mrzí, že sem za mnou nikdo nepřišel. Ani Káča, ani Zuzana, Keny, ani Ondra. Gympl skočil a s ním i všechny ty sliby, co jsme si dali. Hlavně že za mnou Keny na tom posledním výletu ožralej lezl, jak mě celou dobu miloval a bál se mi to říct. Jo, chtěl mě jenom ojet, teď už je mi to jasný, ještěže jsem ho nepustila dál než na kalhotky.

Jak tady trčím a nikdo nejde, mám dost času přemejšlet. Vlastně mi v tom pomáháš i ty, milý deníčku. Připadám si jak pubertačka, co si píše blbosti. Ale proč ne. Bude to takovej proud vědomí.

(Hele, teď se mi ta maturita hodí, můžu bejt chytrá sama před sebou!)

Proud vědomí.

O kamarádkách a kamarádech, co se vypařili. Odjeli na nejdlejší prázdniny svýho života a pak nastoupí na vejšky a ani si na mě nevzpomenou, zatímco já trčím u dědy v Kačínově. Ale dobrovolně. Jsem spokojená. Chci být tady, vždycky jsem se tu cítila nejšťastnější.

Kačínov je fajn. Jsem tu víc doma než u našich. Každý prázdniny jsem se sem těšila a nikdy jsem nechtěla zpátky do města. Jsem holt sedláckej typ, jak říká děda. Po něm. Vesnická holka, co omylem zabloudila do města.

A teď tady fakt skoro bydlím. Jasně, jsem u dědy jako vždycky, ale taky tady chodím do práce. Ne na brigádu, ale do opravdový práce. Máma tomu sice nikdy nezapomene říct letní brigáda, ale ať si říká, co chce, pro mě je to zaměstnání.

Jsem prodavačka ve vesnickým krámku.

To je kariéra, mami, tos nečekala, vid'?

2

Tomáš zamával hasičskému teréňáku a zapálil si cigaretu. Když vyfoukl první oblak dýmu, produněla kolem něj tramvaj. Opřel se o stěnu vedle vchodových dveří a pozoroval okolí domu.

Rušná křižovatka, hned dva železniční mosty. Chodníky pokryté psí močí a výkaly, nedopalky cigaret. Pocuchané postavy, táhnoucí rozbité kočárky s kradeným železem, bezdomovci, alkoholici. A nezbytná součást koloritu – feťáci neboli smažky. Zkrátka periferie.

A tenhle dům do toho všeho zapadal. Rozbité vchodové dveře, stačilo do nich strčit a otevřely se. Starý výťah smrděl močí, chodby pokryté prachem, na schodech se válela plechovka od piva, zmuchlané krabičky od cigaret, v mezipatře použitý kondom. Tomáše napadlo, že v takových domech na mrtvolu upozorní až zápach těla v pokročilém rozkladu, pokud ovšem přebije ten všudypřítomný odér.

Tomáš se vrátil na místo požáru a znovu si navlékl latexové rukavice. Musí si to tady pořádně projít. Byt Semerádové měl sice tři pokoje, ale byly malinké. Patrně vznikly přestavbou. Sprchový kout byl na chodbě, oddělený závěsem, nesl stopy plísně. Miniaturní záchod, kuchyňka, kam se vtěsnila jen jedna osoba, malá ložnice a trochu větší obývací.

Začal ložnicí. Postel byla rozestlaná, mezi peřinami se povalovala sepraná noční košile a zmuchlaný papírový kapesník. Na nočním stolku stála lampička s červenou žárovkou a popelník plný nedopalků. Zásuvka obsahovala několik stokorun, spousty drobných mincí, voňavku, nějakou mast, hned tři zapalovače a balíček papírových kapesníků. Skříň byla plná starého oblečení, bylo lehce cítit zatuchlinou.

Kuchyňka byla zašlá, ale panoval tu docela pořádek. Tomáš pozotvíral všechny skříňky, ale nic neobvyklého tam nenašel. Jenom prázdné lahve od všech možných lihovin. Stály na podlaze, na lince i na skřínkách u stropu, některé nové, jiné zaprášené.

Vrátil se do obývacího pokoje, kde pořád ještě panoval čilý ruch. „Vrátil ses mezi nás, jo? To máme radost,“ poznamenal jeden z chlapů polohlasně. Ostatní se tlumeně zasmáli.

Jsou příjemní jako osina v prdeli, napadlo Tomáše. Přinutil se raději soustředit na práci. Teprve teď, když z něj vyprchal počáteční otřes z té hrůzné podívané, si uvědomil, jak je celá místnost nasycená nasládlým zápachem. Raději popošel k pootevřenému oknu a otevřel ho dokořán. Nikdo ho zjevně dlouho neumyl, bylo špinavé a mastné.

§ § §

Mrtvola ležela na boku, alespoň se tak dalo usuzovat z pozice nohou. Vypadalo to, jako kdyby se ta žena zvedla z pohovky a vykročila směrem z místnosti, ale když mýjela konferenční stůl, upadla na zem.

„Takže cizí zavinění tu nevidíte?“ zeptal se Tomáš techniků.

„Ne,“ zněla lakonická odpověď. Kopeckého hypotéza má tedy oporu i u kolegů od policie.

„Nepomohla si k tomu nějak? Nějaký prášky se tu nenašly?“

„Ne, nic tady není.“

Tomáš přesto nahlédl do odpadkového koše. Věděl, že ženy většinou dobrovolně odcházejí ze světa pomocí pilulek. A většina z nich poté, co spolýká smrtící dávku, po sobě spořádaně uklidí prázdné blistry. V tom se liší od mužů, kteří je prostě nechají na stole nebo pohodí na zem.

Mezi odpadky ale neviděl nic podezřelého. Jen další lahev, nějaké zbytky od potravin, obsah popelníku.

Potom se vrátil do obývacího pokoje a podíval se do nábytkové stěny, která musela být stejně stará jako její majitelka. Jak ve vitrínách, tak za dvířky jednotlivých oddílů nacházel jenom další lahve, plné, poloprázdné i vypité, skleničky, zaprášená porcelánová zvířátka a nějaké staré dokumenty. I nábytek byl mastný a zaprášený.

Opřel se dlaní o stěnu. Překvapeně se odtáhl. Zeď byla také mastná. Začal zblízka zkoumat povrch nábytku, oken i zdí. Vše bylo pokryto drobnými mazlavými kapkami tmavožluté barvy.

„Jsme hotoví. Co vy, pane vyšetřovateli?“ Ta ironie v hlase se nedala nepostřehnout. Ne, nemají ho rádi.

„Já ještě obejdu barák. Pro sichr. Pak pojedou tramvají.“

„Fajn, tak my padáme.“

Určitě jsou rádi, že nejedu s nimi, problesklo Tomášovi hlavou. Vzpomněl si na ledové ticho, panující ve voze při cestě sem.

„Co havrani, přijedou si pro ni?“ zeptal se.

„Už jsou na cestě.“

3

Co tady vlastně dělám? napadlo Tomáše, když po odjezdu pohřebáků nalepoval policejní pečeť přes dveře bytu.

Ta otázka se mu proháněla hlavou jako refrén hloupé odrhovačky. Budila ho v noci, vstávala s ním, snídala i večeřela. Nejvíc se ale vnucovala v práci. Tam se totiž před měsícem narodila.

První den ve službě, prvních pár hodin na oddělení násilných trestných činů. Obvodní oddělení v periferní čtvrti hlavního města. Jeho nový vedoucí, na svou funkci nezvykle mladý blondák major Boček, ho přátelsky poplácal po ramenou.

Ta vřelost ho měla varovat. Byla totiž v přímém kontrastu s tím, jak se na něj během seznamovacího kolečka dívali chlapi a ženské v kanceláři. Tehdy si říkal, jestli za to nemůže jeho zanedbaný vzhled, rozčuchané dlouhé vlasy a seprané černé tričko s pentagramem, prozrazující lásku k metalu.

Předešlý den vybaloval svůj majetek po stěhování a nestihl si ani dát sprchu, natož vyprat, navíc šel spát až nad ránem. Ale brzy se ukázalo, že kámen úrazu leží jinde.

„Jsem rád, že vás mám v týmu, Volfe,“ povzbudivě na něj zamrkal Boček, když bylo po všem. „Je fajn mít tady mladýho člověka, který je na stejný vlně.“

Tady už to Tomášovi začalo docházet. A zapadlo to do sebe v kuřárně pod schodištěm na chodbě oddělení, kde před skupinkou nových kolegů zahalených oblakem dýmu podnikl asi poslední pokus o prolovení ledů.

„Nemáte někdo oheň?“

Ledové ticho, potom polohlasná, ale důrazná poznámka. „Pro lemply ne.“

„A už vůbec ne pro tlačanky,“ přidal se jiný hlas. Takhle to tedy je.

Lempl. To bylo kvůli Polednici. Ten případ sice nebyl tak černobílý, jak ho prezentovala oficiální verze, ale Tomáš věděl, že čím víc by se obhajoval, tím víc by to na tuhle partu působilo jako přiznání viny.

A také věděl, že kromě toho nešťastného honu na sériového vraha má u nových kolegů ještě jeden škraloup. A ten byl možná ještě horší.

Šlo o způsob, jakým se ocitl na místě detektiva. Ten flek mu dohodil Ondřej Novotný, bývalý ministr vnitra. Chlapík s dlouhými prsty, který si myslí, že Tomášovi něco dluží.

A Tomáš s tím vlastně trochu souhlasí. Po tom průšvihy s Polednicí ho nadřizení pohřbili do sklepní kanceláře v krajském policejním archivu. A tam narazil na promlčené vraždy v pohraniční osadě Pasečky. Mohly mu posloužit jako výtah zpět na krajskou kriminálku.

Jenže Tomáš se tenkrát rozhodl jinak. Jinak, než by se asi opravdový policajt rozhodnout měl.

Novotný, kterému takové řešení přišlo vhod, mu to nezapomněl. Zajistil mu pozici tady, na obvodě.

Pro stále ještě mocného muže to byla hračka, pravděpodobně mu stačilo jen zavolat pár lidem.

Tomáš na tu nabídku bez rozmyslu kývl. A od té doby se nepřestal divit, jak mohl být tak naivní.

Noví kolegové na obvodě tohle všechno ví, jak by taky ne, vždyť jsou to policajti. Práce s informacemi je jejich zaměstnání. Mají Tomáše za protekčního noumu a dost možná také za chráněnce pana šéfa, který mezi svými lidmi zjevně příliš autority nepobírá.

Boček se na svou pozici dostal možná úplně stejným způsobem jako Tomáš. A asi si myslel, že teď bude mít v Tomášovi svého člověka. Proto ty kecy o stejné vlně.

§ § §

Teď je v krámě klid. Venku prší, takže tam nezevluje žádný důchodce s lahváčem, dokonce ani můj štamgast Kopáček.

Až bude tak nějak po třetí hodině, začnou se sem trousit lidi, co se budou vracet z práce. Ale moc jich nebude. Dneska budou tržby slabý, je před vejplatou.

Milada nebude ráda, bude se mračit a otírat si ruce do tý šílený haleny, co pořád nosí, a bude říkat: To je špatný, to sis nevydělala ani sama na sebe.

Je zvláštní, že když jsou tržby dobrý, třeba jako předevčírem, kdy tady zastavil ten zbloudilej autobus s turistama a vykoupili mi skoro všechno pití a nanuky, neřekne Milada nic. Podle tý její logiky by mi měla dát víc, když jsem jí vydělala, ne?

Prší čím dál víc. Jestli to vydrží do večera, tak se tu mladý neukážou. Nevadí, půjdu domů a budu s dědou. Budu se snažit ho nějak rozptýlit a rozveselit.

Ale táta má pravdu, po té mrtvici se mu úplně změnila osobnost. Teď je z dědy starej mrzout, hodně nadává a už ani nechodí do lesa.

Teď mě něco napadlo. Co když je to dědovo poslední léto?

Měla bych se postarat, aby si ho trochu užil.

Až bude hezky, zkusím ho vytáhnout ven, aspoň před dům.

§ § §

„Zatím vás nepřihádím k žádnému týmu,“ sdělil Tomášovi major Boček ten první den. Důvod nezmínil, ale bylo to tak zřejmé, že ani nemusel. Tomáše prostě nikdo do týmu nechtěl.

Vedoucí oddělení ho dovedl ke stolu v rohu kanceláře. Přetékal spisy.

„Tady jsou nějaké věci, které můžete projít. Je třeba zkontrolovat náležitosti těch spisů, jestli je to po úřední stránce v pořádku. Kolegové je pro vás vybrali, protože s tím papírováním máte z archivu dostatek zkušeností,“ dodal s přihloupkým úsměvem.

Tomáš se posadil za stůl a prolístoval horní vrstvu papírového pohoří. Na zádech cítil pobavené pohledy. Spisy obsahovaly snad veškerou práci oddělení za poslední roky. Loupežná přepadení, pouliční napadení a šarvátky, sexuální útoky, prostě násilné trestné činy všeho druhu. A v každém spisu spousta

dokumentů, které čekají, až je Tomáš úhledně srovná, zapíše a pokud někde bude chybět podpis (jako že vždycky nějaký chybí), bude obíhat celý barák a nahánět lidi k doplnění.

Boček sice koktal něco o tom, že se takhle Tomáš seznámí s agendou oddělení a zorientuje v „množině případů, které se tu řeší“, ale tomu snad nevěřil ani on sám.

A teď na něj hodili ještě tuhle Semerádovou, aby se nemuseli papírovat s nějakou nešťastně zesnulou alkoholičkou. Bylo jasné, že účelem toho všeho je co nejrychleji ho otrávit a následně přimět k odchodu.

On se ale nedá. Tenhle případ vezme pěkně z gruntu, všechny papíry budou vyplněné, všechny vyšetřovací verze prošetřené.

Odvede stoprocentní práci.

Snad ty zpružené ksichty trochu změknu.

§ § §

S hlavou plnou těžkých myšlenek kontroloval, jestli jsou dveře dobře zapečetěné. Přitom si pozorně prohlédl poškození způsobené hasiči, kteří se snažili dostat dovnitř.

V místech, kde byl zámek a ošoupaná kovová koule místo kliky z vnější strany, byly dveře provalené od beranidla.

Možná to byl důsledek násilí, kterému zámková vložka podlehla, ale zdálo se, že západka, již se dveře zamykaly, nebyla vysunutá. Její mírně zaoblená hrana si bezpečně hověla v kovovém domečku, zatímco

ostrý zobáček, kterým se dveře zaklaply a který se zasouval stisknutím kliky, ležel vylomený na zemi.

Že by se ta ženská na noc nezamykala? V tomhle domě, v téhle čtvrti?

23. června 2008

Někdy mám pocit, že mi toho dědu snad někdo vyměnil. Chová se jinak, reaguje jako cizí člověk. A říká věci, který nikdy neříkal. A snad používá i jiný slova, takový, jaký by nikdy nepoužil. Je to skoro strašidelný.

Teď sedí dole v kuchyni a poslouchá rádio. Ale ne ten svůj „rozhlas“, žádný toulky českou minulostí nebo něco takového. On prostě poslouchá pitomý komerční rádio, kde nějaký vytlmený idiot huláká do mikrofonu nesmyslný průpovídky a pak pustí nějakou sračku od Michala Davida nebo Helenky Vondráčkové.

Chce se mi z toho brečet. Hrozně jsem se těšila, že tady budu s ním. Vždycky se za mě postavil, když jsem se hádala s našima.

I teď v zimě, když jsme u něj byli na vánoční návštěvě. Přijeli jsme jako správná rodina, máma s tátou a já, dokonce všichni v jednom autě, protože táta se před dědou stydí, že od nás utekl. A pak jsme seděli u stolu, svíčky a tak, a naši si začnou stěžovat – jo, i při blbý vánoční večeři jsou schopní si na mě stěžovat – že si nechci dát ani jednu přihlášku na vejšku.

On se tenkrát usmál tím svým lišáckým úsměvem a pohladil mě po hlavě, protože pro něj jsem pořád malá holka: Tak ji nechte, má svůj rozum. Až zjistí, že tu školu

potřebuje, tak se na ni přihlásí. A když zjistí, že tu školu nepotřebuje, on se taky svět nezboří. Já znám spoustu chytřejch lidí, co nemaj ani maturitu.

Matce spadla čelist a podívala se na tátu. Ten pokrčil rameny a začal se rejpat v kaprovi. Každopádně je to tak vykolejilo, že neřekli ani slovo. Musela jsem si nacpat plnou pusou bramborovýho salátu, abych se nerozesmála.

To bylo naposled, kdy byl normální. Po Novým roce ho odvezli s mrtvicí.

§ § §

Když byl s bytem Semerádové hotový, popošel Tomáš k sousedním dveřím. Ty patřily paní Průšové. To ona ráno volala hasiče.

Prý moc příjemná paní, nechal se slyšet policista z hlídky, která byla na místě před Tomášovým výjezdem.

Tomáš hned pochopil, proč se při tom ironicky ušklíbl.

Paní Průšová byla totiž dokonalým archetypem pavlačové drbny. Na sobě měla fialovou květovanou halenku z umělény a ve vlasech podobně zbarvenou trvalou. To vše jí dodávalo nadčasový vzhled a zneumožňovalo odhadnout její biologické stáří. Když otevřela dveře, z bytu se vyvalila chemická vůně osvěžovačů vzduchu.

Tomáše si se znechuceným výrazem prohlédla od hlavy až k patě a policejní průkaz studovala snad minutu. Pak nevěřícně zakroutila hlavou a pustila ho dál. Boty si ovšem musel nechat na rohožce.

Tomáše v té chvíli napadlo, že mít takovou nepříjemnou ženskou přes chodbu, asi taky brzy uhoří. Z Průšové odkapávaly jedovaté kapky při každé větě. Teď ještě vědět, jestli je ten odpor namířený jenom vůči nebohé Semerádové, nebo zahrnuje celý svět. Tomáš by se vsadil, že platí ta druhá možnost.

„Budeme vás muset požádat, abyste se u nás stavila a sepsala výpověď o tom, jak se to dneska ráno seběhlo. Technicky vzato jste něco jako nálezce těla. Bude to formalita, ale nedá se nic dělat,“ začal opatrně.

Průšová na něj vrhla nedůvěřivý pohled. „A proč jste teda tady?“

„Nesmím ztrácet čas. Chtěl bych se vás zeptat nikoli na okolnosti nálezu, ale na paní Semerádovou. Abychom měli představu, co byla zač, jak jste ji vnímala...“

„To byla děsná ženská, řeknu vám. Určitě brala dávky. Celej den byla zavřená doma, občas chodila do hospody, ale do práce teda určitě ne. A to jí nemohlo bejt ani padesát. I když vypadala starší. A chlastala. Pořád měla hladinku. Jo a furt hulila z okna. Já jsem si kvůli ní nemohla ani vyvětrat. Pak taky nechávala odpadky za dveřma a nevynášela je. To byl vždycky smrad, když to tam hnilo tři dny!“

Rozhořčený výraz Průšové Tomáše pobavil, ale podařilo se mu zachovat neutrální výraz.

„Takže vaše vzájemné vztahy nebyly korektní, když to tak řeknu...“

„No to teda nebyly,“ pokyvovala sousedka. „Já jsem teda dost nekonfliktní typ, ale někdy se neudrím a něco řeknu. Takže když to tady smrdělo jak

v popelnici, tak jsem jí normálně zaklepala na dveře, a když otevřela, ty odpadky jsem jí strčila dovnitř.“

Teď už to Tomáš nevydržel a musel se usmát. „To se jí asi moc nelíbilo, že?“

„Ne, to se jí nelíbilo. Ale koledovala si. Tady jinak žijou slušní lidi. Teda na tomhle patře, jinak je ten barák hroznej, divný existence se tu pohybují, hlavně v přízemí, to je úplná ubytovna, vám řeknu.“

„Měli s paní Semerádovou problémy i jiní sousedé?“ Měl co dělat, aby místo sousedé neřekl „slušný lidi“.

„Tak to víte, že měli. Jirsák tady na patře mi několikrát říkal, jak ho ta ženská štve. Ona žila hlavně v noci, víte? A Jirsákovi mají ložnici hned u ní, takže museli poslouchat, jak tam dělá bordel.“

„Toho pana Jirsáka se ještě zeptám, ale...“

„No počkejte, nebudete mu doufám říkat, že jsem vás na něj poslala já?“ ohradila se Průšová.

„Žádné strachy. Ale povězte mi, co myslíte tím, že dělala bordel?“

Pokrčila rameny. „To já nevím, to se zeptejte Jirsáka, ale po nocích se k ní stahovali takový divný chlapi. Já jenom slyšela, jak jí tady třeba buší na dveře, ať otevře. Vchodový dveře se nedají zamknout, takže se sem dostane každý. A tihle mužský byli divná sorta. Takový jako vyžilí. Asi pro ně byla dobrá partie, ona byla taky taková – vyžilá. A tlustá, pořádněj mužskej by o ni nezavadil. Taky byli většinou ti chlapi ožralí, už když šli k ní.“

5

Pan Jirsák musel poslouchat za dveřmi, protože je před Tomášem otevřel v řádu milisekund po zazvonění. Byl to drobný chlapík kolem padesáti. Jeho shrbená postava a bázlivý pohled prozrazovaly utápnutého úředníčka.

Průkazku vidět nechtěl. Tomáše pozval do obýváku čistého jako klícka. To ostře kontrastovalo s bytovým domem jako takovým, kde se úklidem společných prostor zjevně nikdo nenamáhal.

„Omlouvám se za ten nepořádek, manželka je teď v práci a já jsem si vzal dovolenou, tak tady není úplně uklizeno, to víte, chlapi to tolik neřeší,“ šklebil se a odnesl z konferenčního stolku šálek od kávy, způsobně odložený na podšálku. Skleněná deska stolku byla před nebezpečím kávové kalamity chráněna korkovou podložkou a plátěným ubrusem.

Tomáš si vzpomněl na svou kuchyňskou linku, připomínající kvůli kruhovým otiskům od hrnečků olympijskou vlajku. Taky by si tam mohl uklidit, od nastěhování tomu ještě moc nedal. Ale třeba je to tím, že nemá manželku, která by ho takhle cepovala. Jako osamělý bojovník proti zločinu má na trochu nepořádku nárok.

Navíc by se ten malý dvoupokojový byt v činžáku z padesátých let stejně nedal pořádně vypulírovat.

Všechno tam bylo zašlé a nedostatek místa způsoboval, že jeden uklizený sektor automaticky vytvářel zanesení sektoru jiného. Prostě marný boj.

„Paní Semerádová prý měla časté pánské návštěvy.“

„To měla. Minimálně jednu týdně. Ale spíš víc. My je tady se ženou slyšeli pozdě do noci. Ona pila jako duha a ty její pánové taky. Nevím, kde je sháněla, ale byly to takové podivné existence, jestli mi rozumíte.“

„A jak to probíhalo?“

„To vždycky přišel nějaký ten šamstr, někdy už třeba odpoledne. Chvilí byl klid, ale v noci, asi jak už byli oba pod parou, tak začali hlučet.“

„Co to znamená, že hlučeli?“ Tomáše to slovo přeneslo někam na základní školu.

„Tak, povídali si, pak si povídali nahlas, až tady nakonec hulákali jak na lesy. Zpívali si, občas. Taky se občas něco rozbilo...“

Jirsák se začal trochu ošívat. Tomáš tázavě pozdvihнул obočí.

„Co se rozbilo? Nechcete mi něco říct?“

„No, občas se s nějakým tím chlapem pohádala.“

„Jenom pohádala, nebo něco víc?“

Svědék nerozhodně pokýval hlavou. „Já vím, že jsem to asi měl hlásit, ale čas od času to znělo, jako kdyby se prali.“

„Znělo to tak jako, nebo doopravdy?“

„Doopravdy. Asi ji tu a tam nějaký z těch chlapů mlátil. Křik, rozbité sklo, padaly židle a tak. Takový věci bylo někdy slyšet.“

„Dobře, pane Jirsáku, pojďme si to říct ještě jednou. Zajímá mě tohle: jaký byl účel těch pánských návštěv? Přece nešlo jen o pití, že?“

Mužík se začervenál. To snad není možný, pomyslel si Tomáš. Tady uhoří ženská a on se stydí říct, že to byla...

„Poskytovala jim sexuální služby,“ vypravil ze sebe Jirsák. „Slyšeli jsme to s manželkou. Hekání.“

No sláva.

„Fajn. A teď zpátky k tomu bití. Víte, který z těch, řekněme, zákazníků, ji bil? Chodil pravidelně?“

„Víte, já jsem je neviděl. Jenom slyšel. Ale ten, co ji mlátil, měl docela vysoké hlas. Takovou fistuli, skoro jako ženská, jestli mi rozumíte. Ten chodil snad každý týden.“

Tenhle chlapík byl Tomovi nepříjemný svou přehnanou plachostí a akurátností, ale možná právě proto se z něj daly dostat nějaké informace.

„Každý týden? A včera tady náhodou nebyl?“

Neurčité pokrčení ramen, nejisté zavrtění hlavou.

„Nevím.“

„Jak to, že nevíte? Vždyť mi tady povídáte, jak jste od sousedky slyšel pomalu každé slovo. Včera jste nic neslyšel?“

„Neslyšel, je mi líto. Byli jsme s manželkou v kině. Můžu vám ukázat lístky, archivuju si je. Vrátili jsme se po jedenáctý a to tady byl klid.“

§ § §

Jó, náš děda. Bejvala s ním sranda.

Odmala se mnou dělal blbosti, vymejšlel různé hry. Tahal mě do lesa na houby a na procházky (a občas na ryby, ale to mě nikdy nebavilo).

Vždycky jsem se mu svěřovala s věcma, který jsem neříkala ani našim. Dalo se mu totiž věřit, že to na mě nepoví.

A taky mě nikdy nehlídal, když jsem tu byla na prázdninách. Neexistovala večerka, vždycky jsem byla venku až dlouho do tmy a hrála si s ostatníma na schovku. Choval se ke mně vždycky jako k lidský bytosti, která má svůj rozum a nepotřebuje, aby se jí někdo pořád míchal do života.

Mám ho fakt ráda. Je to zlatej člověk, nikdy nikomu neublížil, nikdy jsem ho neslyšela pomlouvat lidi za jejich zády. A přitom to neměl lehký. Komunisti jim kdysi sebrali pole, jeho vyhodili ze školy a nemohl být učitel, jak si vždycky přál, pak jezdil v JZD s traktorama a kombajnama až do důchodu. A nikdy si nepostěžoval.

Lidi ho mají taky rádi, si myslím. Hlavně v hospodě ho prý milovali, protože dokázal bavit celou sešlost vtipama. Taky to byl velkej haur, když měl po výplatě, zval celou vesnici. To si nikdy neodpustil. A babička, kterou si vlastně skoro nepamatuju, protože umřela už dávno, mu za to pak nadávala a házela po něm talíře.

On se jenom smál a říkal, že když bude nejhůř, prodá ten miliónovej obraz a budou v balíku. Teď pod tím obrazem sedím a píšu o něm do deníku, to je vtipný. Je to takovej rodinnej poklad. Nahotinka sedí na trávě, v rohu se krčí nečitelnej podpis malíře, rok 1938.

No, žádnej Picasso to není. Táta říkal, že žádnou vel-

*kou hodnotu mít nebude, i když si kvůli dědovým poví-
dačkám musí všichni sousedi myslet bůhvíco.*

*To je prostě náš děda. Pábitel jak z Hrabala. V resti-
tucích mu vrátili pole, tak o sobě začal rozhlašovat, že je
boháč. Přitom to byl takovej pruh někde na kopci, když
to prodával, dostal pár korun. Jenže tohle už nikomu
neřekl.*

*Člověk ho musí brát s rezervou. Občas mi slibuje, že
na mě napíše barák, že po něm zdědím všechny peníze.
Když jsem byla malá, ukazoval mi dokonce svou vkladní
knížku, že je na ní spousta peněz a že ty peníze jsou jen
pro mě.*

*Problém je, že opravit tenhle barák bude stát víc, než
za kolik by se dal prodat. A vkladní knížky už jsou asi
deset let zrušený.*

6

Opravdu bych si tu měl uklidit, napadlo ho, když se konečně dostal domů. Nebo si to tu alespoň uspořádat, dodal v duchu, když se podíval na svůj dosud nerozbalený gramofon, zesilovač a reprobedny, postávající smutně v koutě.

Bydlel tu teprve dva týdny. Byt byl malý a neútulný, ostatně stejně jako ten, který obýval v předchozím působišti. Lišila se hlavně výše nájmu.

Zatím tady fungovalo jenom to, co Tomáš potřeboval nejvíc – sporák, na kterém se právě rozpalovala moka konvička. Polystyrenový box prozrazoval, že dnešní večeri připravoval Tomášův dvorní dodavatel, čínské bistro odnaproti. Sousedilo se stánkem nabízejícím kebab, takže o vyváženou a pestrou stravu bylo postaráno.

Tomášovi se podařilo zpracovat velkou část papírů k případu. Stačí počkat na zprávu od hasičů a také od soudního lékaře. Je skoro jisté, že obě lejstra vyloučí cizí zavinění, a může se to uzavřít.

Přesto nedokázal z hlavy vymazat obraz toho spáleného těla. Jestli je v úmrtí Semerádové někde háček, pak je tady. Snad se podaří zjistit, jaký jev způsobil tak dokonalé spálení. Do hlavy se mu prodíraly obrazy z obskurních dokumentů. Tam se také objevovala spálená těla uprostřed netknutých místností.

Spontánní vzplanutí. Tak tomu říkali.

A pak je tady ještě způsob života zemřelé. Podivných návštěvníků měla víc než dost, pokud se dalo věřit sousedům. Bylo to smutné, ale zdálo se, že tito lidé měli k mrtvé nejbližší, samozřejmě vyjma jejích zákazníků. Snad se podaří najít další lidi, se kterými měla Semerádová nějaké vazby, alespoň vzdálené příbuzné má skoro každý. Ale prozatím jsou nejsilnějším zdrojem informací právě lidé z nejvyššího patra.

Tomáše nejvíc zaujala zmínka o neznámém muži s vysokým hlasem, který zřejmě nešel pro ránu daleko. Napadlo ho, že by se snadno mohla odehrát situace, kdy by takový člověk Semerádovou uhodil až příliš prudce. Nebo že by se při pádu po jeho úderu nešťastně potkala s nějakou překážkou. Chlap vidí, že má průšvih, zpanikaří a snaží se zahladit stopy.

Proti této verzi ale hovořilo ohledání místa činu. Byt působil relativně normálně, byť ošuntěle a neuklizeně. Nenašly se stopy krve, zápasu, ani známky pohybu někoho, kdo se snaží řešit neobvyklou situaci.

V obdobných případech většinou zkušený kriminalistický technik hned pozná, že něco nehraje. Tyhle zabijačky s následným zkratkovitým jednáním jsou dost čitelné, vrah dělá jednu chybu za druhou, většinou je opilý a také zrovna neoplývá pronikavou inteligencí.

Ovšem v obdobných případech se nenajde na podlaze hromádka popela.

Co to vlastně říkal ten vyšetřovatel požárů? Že mu to tělo něco připomíná?

Tomáš vzal do ruky telefon.

Už je docela pozdě, ale zkusit to může. Vytočil číslo Pavla Kopeckého.

§ § §

Kopecký to zvedl na první zazvonění. Tomáš si představoval, jak to šíleně hlasité zvonění vzbudilo celou hasičovu rodinu, pokud si ovšem vůbec tak vytížený člověk stihl nějakou rodinu obstarat.

„Co se děje? Kdo volá?“

Tomáš mu připomněl svou osobu i případ, kvůli kterému se ozývá.

„Pane Kopecký, když jste odsud dneska odjížděl, řekl jste, že to vypadalo, jako by tu ženskou někdo spálil v peci?“

Kopecký nesouhlasně zamručel. „Hele, to jsem neřekl. Jen jsem poznamenal, že vypadá jak po kremaci. Jenže v krematoriu se nebožtík spaluje pár hodin, je tam přes tisíc stupňů Celsia a topí se tam plynem. Stojí to hodně energie, takhle spálit lidský tělo. Není to nic jednoduchýho. A v tom bytě žádný takovej zdroj energie není.“

„Mohli ji spálit jinde a přinést sem, až když bylo po všem...“

„Ne, to nedává smysl. V tom bytě hořelo, o tom není pochyb.“

„A co kdyby ji někdo polil benzínem?“

„Ne, to by vypadalo jinak. K dosažení takovýho výsledku by toho benzínu muselo bejt hodně. A to by se projevilo na zařízení bytu.“

„A co nějaká chemická reakce? Třeba nějaká agresivní žíravina...?“ nedal se odbýt Tomáš.

„Opakuju: v tom bytě prokazatelně hořelo.“

Tomáš se odmlčel. V hlavě mu ale klíčila jedna obzvlášť neodbytná otázka. Nakonec se osmělil. „Znáte takové ty dokumenty o záhadách?“

„Jasně,“ ušklíbl se hasič. „Vím, co chcete říct. Spontánní vzplanutí, že jo?“

„Jo.“

„Jasně že to znám. Je to naprostá blbost.“

„Proč?“

„Spontánní vzplanutí je nesmysl. Lidský tělo se nemůže samo vznítit. Nejde to. Máme v sobě sedmdesát procent vody. Nejsme hromada uhlí nebo pilin, kde se může pomocí fyzikálních nebo biologických procesů vyvinout takový teplo, že se látka sama zapálí. A navíc samovznícení člověka ještě nikdo nikdy neviděl. Ani žádný jiný živý bytosti. Tyhle dokumenty bývají plny smyšlených blábolů, radši se na ně vůbec nedívejte. Ztráta času.“

„Dobře. Tak nevzplanula sama. Ale to tělo vypadá přesně jako obrázky z těch pofidérních dokumentů.“

„Jo, to máte pravdu. Ale samo se nevznítilo.“ Kopecký se na chvíli odmlčel. „Hele, dejte mi chvíli, poptám se mezi kolegy, projdeme nějaký starší případy, třeba najdeme něco podobného. Pro nás má každá záhada vysvětlení, na zázraky nevěříme. A vy policajti byste taky neměli.“